

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 657/2020
17.06.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из насеља ..., ..., чији је пуномоћник Биљана Јовановић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва "Дунав ауто" д.о.о. Београд, чији су пуномоћници Властимир Јанковић и Бранислав Максимовић, адвокати из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 604/19 од 07.11.2019. године, у седници одржаној 17.06.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 604/19 од 07.11.2019. године и Основног суда у Нишу П1 3899/16 од 07.12.2018. године и предмет ВРАЋА првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3899/2016 од 07.12.2018. године, ставом првим изреке, поништено је, као незаконито, решење директора туженог којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. .. од 17.07.2014. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, на радно место које одговара врсти и степену стручне спреме (одговарајући послови), те да му призна сва права на раду и по основу рада, од дана престанка радног односа 21.07.2014. године, па до дана враћања на рад. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 160.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана када је одлука постала извршна па до дана испуњења обавезе.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 604/19 од 07.11.2019. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 3899/16 од 07.12.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/2018), па је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле уговор о раду на неодређено време бр. .. од 15.08.2011. године, којим је тужилац засновао радни однос код туженог на пословима радног места "контролор техничког прегледа II" у техничком сервису у Анексом уговора о раду бр. .. од 25.10.2012. године, тужилац је распоређен на послове "организатор послова техничког прегледа I" у ..., а анексом бр. .. од 26.03.2013. године, распоређен је на радно место "контролор техничког прегледа V" у техничком сервису Анексом бр. .. од 23.12.2013. године, тужени је тужиоца распоредио на послове радног места "контролор техничког прегледа II" у истом сервису. Правноснажном пресудом Основног суда у Нишу П1 2707/2013 од 27.07.2016. године, поништен је, као незаконит, анекс уговора о раду бр. .. од 26.03.2013. године и анекс уговора о раду бр. .. од 23.12.2013. године, уз обавезу туженог да тужиоцу призна сва права на раду за период од 01.04.2013. године до 31.07.2014. године. Решењем туженог бр. .. од 17.07.2014. године, тужиоцу је отказан уговор о раду, са свим његовим анексима, јер је својом кривицом учинио повреду радне обавезе утврђену општим актом и уговором о раду, прописану чланом 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, те члана 94. став 1. алинеја 1. Колективног уговора туженог бр. .. од 07.05.2012. године (неблаговремено, несавесно и немарно извршавање радних обавеза), те члана 18. став 2. алинеја 9. Уговора о раду бр. .. од 15.08.2011. године (непоступање или поступање противно закону, општем акту, упутствима или налозима органа и запослених са посебним правима и обавезама у обављању послова утврђених уговором). Тужиоцу је стављено на терет да је дана 13.03.2014. године, извршио технички преглед возила предузећа "Актор" А.Т.Е. огранак ..., противно одредбама закона, тако што возило наведеног предузећа није имало уредно баждарени тахограф. Те неправилности утврђене су дана 13.03.2014. године у просторијама техничког сервиса ..., приликом инспекцијског надзора сервиса од стране МУП-а РС ПУ Пирот - Одељење саобраћајне полиције, што је довело до одузимања овлашћења за вршење техничког прегледа возила у наведеном сервису, чиме је нанета штета туженом. Пре доношења оспореног решења, тужиоцу је достављено упозорење на које се он изјаснио, писаним дописом дана 09.07.2014. године, док се синдикат није изјаснио, у остављеном року.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да понашање тужиоца које се састоји у томе да је извршио технички преглед возила предузећа "Актор" А.Т.Е. Огранак ..., иако то возило није имало уредно баждарени тахограф, не може се сматрати таквим да тужилац не може да настави рад код послодавца, јер, по ставу тог суда, то није оправдани разлог за отказ уговора о раду, у смислу одредбе члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду. При том, првостепени суд је имао у виду да је у поступку одлучивања поштована законска процедура која се односи на упозорење на постојање отказног разлога из члана 180. Закона о раду, на које се

тузилац изјаснио писаним дописом, као и обавезу послодавца да прибави мишљење синдиката, сагласно одредби члана 185. истог Закона.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд правилно утврдио да је решење о отказу уговора о раду тужиоцу незаконито, јер нису постојали законски услови за отказ уговора о раду, пошто степен тужиоачеве кривице није такав да му се откаже уговор о раду. По мишљењу другостепеног суда, у околностима када је тужилац у сервису у ... радио неколико месеци пре спорног догађаја, те пре предузимања радњи упозорио и консултовао колегу који ради у том сервису, не би се могло рећи да је тужилац имао намеру или да је радњу предузео грубом непажњом.

Међутим, нижестепени судови су погрешно применили материјално право, јер нису имали у виду одредбу члана 27. став 1. тачка 3. Правилника о техничком прегледу ("Службени гласник РС" бр. 23/84), важећег у време када је донето предметно решење, а којим је прописано да се при вршењу техничког прегледа возила на којима је прописано или дозвољено да се налазе одређени уређаји или делови, проверава постојање и исправност, односно прописана уградња, постављење или уређење, између осталог, уређаја за обезбеђење возила од неовлашћене употребе. У исказу који је дао у својству странке у поступку, на рочишту за главну расправу одржаном дана 08.06.2017. године тужилац се изјаснио да је послове обављао сагласно Правилнику о вршењу техничког прегледа возила.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05...75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то, између осталог, ако несавесно или немарно извршава радне обавезе.

У судском поступку цени се законитост одлуке послодавца, али не и целисходност изречене казне, па су нижестепени судови погрешно применили материјално право, јер су ценили целисходност отказа уговора о раду у ситуацији када закон прописује могућност доношења такве одлуке.

Тужилац је извршио технички преглед возила које није имало уредно баждарени тахограф. То је мерни инструмент који примарно служи за аутоматско записивање брзине и пређеног пута возила, као и врсте и трајања активности возача. Главни разлог за коришћење овог инструмента је регулисање времена које возач проводи у вожњи код превозних средстава, како би се избегле несреће које настају умором возача. Возачи су законом обавезни да исправно бележе своје активности и да чувају записе које, у случају контроле, треба да предају одговарајућим органима власти. У том смислу, тахограф је уређај који обезбеђује возило од неовлашћене употребе, а постојање и исправност таквог уређаја се проверава при вршењу техничког прегледа, сходно горе цитираној одредби Правилника о техничком прегледу возила, сагласно коме је тужилац, на основу сопственог исказа, вршио технички преглед возила.

Нижестепени судови горе наведено нису имали у виду па је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

У поновном поступку потребно је да првостепени суд, имајући у виду изјашњење тужиоца у његовом исказу датом у својству странке у поступку, да је требало урадити технички преглед возила фирме "Актор" из Београда, ради издавања пробних таблица за одвожење возила на баждарење тахографа, утврди да ли постоји разлика у техничком прегледу возила за случај издавања пробних таблица и да ли се такве табlice издају ради одвожења возила на баждарење тахографа. Ако утврди да је тужилац, својом кривицом, учинио повреду радне обавезе описану у диспозитиву предметног решења о отказу уговора о раду, при одлучивању о законитост тог решења се неће упуштати у оцену целисходности изречене санкције. Потом ће имати могућност да, на основу потпуног и правилно утврђеног чињеничног стања, правилном применом материјалног права о тужбеном захтеву тужиоца, донесе нову и на закону засновану одлуку.

На основу одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци овог решења.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**